

Uchwała Nr XXIII/ 216 /2013
Rady Powiatu Krośnieńskiego
z dnia 21 lutego 2013 roku

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013 – 2015.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128) uchwała się, co następuje:

§ 1 W celu realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego przyjmuje się Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013 – 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2 Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Krośnieńskiego.

§ 3 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Krośnieńskiego

Mirosław GLAZ

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego oraz zapisami w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego do zadań powiatu należy zwiększenie dostępności i zmniejszenie nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej opieki psychiatrycznej.

W ramach realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego powiat jest zobowiązany opracować program, który zapewni realizację zadań:

1. Promocji zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
2. Zapewni osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz pomocy środowiskowej
3. Zwiększy dostępność do różnych form aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Program był konsultowany z jednostkami, które będą go realizować.

Sporządziła:
Zofia Mielcarek

*Załącznik do Uchwały
Rady Powiatu Krośnieńskiego
Nr XXIII/216/2013 z dnia 21 lutego 2013 roku
w sprawie przyjęcia Powiatowego
Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
na lata 2013 -2015*

POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Krosno Odrzańskie 2013

I Wprowadzenie

Termin „zdrowie psychiczne” odnosi się do dobrego samopoczucia psychicznego i emocjonalnego. Jest wiele definicji zdrowia psychicznego, ale najczęściej zdrowie psychiczne definiuje się jako **stan dobrego samopoczucia psychicznego i emocjonalnego, który pozwala na to, że człowiek jest w stanie używać swoich zdolności poznawczych i emocji, funkcjonować w społeczeństwie oraz sprostać wymogom życia codziennego.**

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) nie ma jednej definicji zdrowia psychicznego, ale WHO podkreśla, że brak rozpoznanej choroby psychicznej nie musi oznaczać zdrowia psychicznego. Jednym ze sposobów na określenie stanu zdrowia psychicznego jest sprawdzenie jak pomyślnie osoba funkcjonuje na co dzień. Jeśli jest zdolna do działania, potrafi znieść stres życia codziennego, utrzymać poprawne stosunki międzyludzkie i być niezależna, oraz jest w stanie odzyskać siły po trudnych sytuacjach życiowych, oznacza to, że jest to osoba zdrowa psychicznie. Kwestii zdrowia nie możemy jedynie koncentrować na chorobach i próbach ich zwalczania, ale powinniśmy koncentrować się na samym zdrowiu – na jego wzmacnianiu przez odpowiedni tryb życia, poprzez sposób myślenia i właściwe radzenie sobie z naszymi emocjami.

Niniejszy program wyznacza kierunki działania Powiatu Krośnieńskiego w zakresie profilaktyki i poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców, zaspakajania ich potrzeb oraz organizacji opieki zdrowotnej. Program wyznacza kierunki i działania w obszarze zdrowia psychicznego oraz skupia się na działaniach dotyczących chorób psychicznych i profilaktyki.

Ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Obowiązek ten określa ustawa z 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. Nr 111, poz. 553). W działaniach na rzecz ochrony zdrowia psychicznego mogą również uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne. Według ww. ustawy ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia środowisku rodzinnym i społecznym;

- 3) kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Powyższe działania określone są w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego, który został przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z 28 grudnia 2010 roku (Dz.U. z 2011, Nr 24, poz. 128). Prowadzenie działań określonych w ww Programie należy do zadań własnych samorządów, województw, powiatów, gmin, Narodowego Funduszu Zdrowia oraz ministrów właściwych ze względu na charakter działań określonych w tym Programie.

Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi jest wykonywana w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, zwłaszcza psychiatrycznej opieki zdrowotnej – w formie opieki doraźnej, ambulatoryjnej, dziennej, szpitalnej i środowiskowej oraz w domach pomocy społecznej. Opieka zdrowotna na terenie Powiatu Krośnieńskiego finansowana jest z następujących źródeł:

1. Narodowego Funduszu Zdrowia – środki przeznaczone są na świadczenia zdrowotne;
2. Budżetu Powiatu Krośnieńskiego i gmin wchodzących w jego skład – środki przeznaczone są głównie na zadania z zakresu pomocy społecznej;
3. Środków własnych świadczeniodawców (zakładów opieki zdrowotnej).
4. Budżetu Państwa – środki są przeznaczone między innymi na funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej w Szczawnie oraz Powiatowego Ośrodka Wsparcia „Integracja”.

Obowiązki Powiatu Krośnieńskiego w zakresie ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego wyznaczają następujące akty prawne:

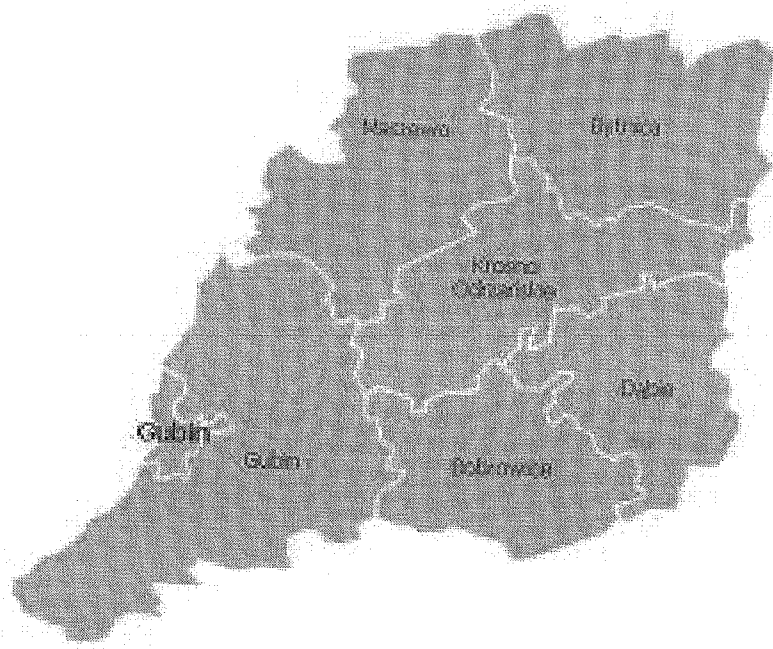
- 1) ustawa z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego;
- 3) ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, na mocy której powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie promocji i ochrony zdrowia;
- 4) ustawa z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie, z którą do zadań własnych powiatu należy zapewnienie równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej;
- 5) ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z którą, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy

- społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 6) ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
 - 7) Strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Krośnieńskiego na lata 2007 – 2015;
 - 8) Powiatowa strategia rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych na lata 2004 – 2015.

III. Charakterystyka Powiatu Krośnieńskiego.

Powiat Krośnieński jest położony bezpośrednio przy polsko – niemieckiej granicy województwa lubuskiego. Powierzchnia powiatu wynosi 138 991ha. Na terenie powiatu znajdują się dwa miasta (Gubin i Krosno Odrz.) oraz 154 wsie i osady. Stolicą powiatu jest Krosno Odrzańskie. W skład Powiatu Krośnieńskiego wchodzi 7 gmin: Gmina Gubin o statusie miejskim, Gmina Gubin, Gmina Bobrowice, Gmina Dąbie, Gmina Bytnica, Gmina Maszewo i Gmina Krosno Odrzańskie. Gminy te różnią się liczebnością mieszkańców a co za tym idzie liczbą instytucji i organizacji, poprzez które realizowana jest polityka społeczna.

Ludność powiatu krośnieńskiego jest społecznością stosunkową młodą.

Tab. Nr 1 Liczba ludności (dane z 31 grudnia 2011 r.):

L.p.	Miasto/Gmina	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
1.	Krosno Odrzańskie	8971	9461	18432
2.	Gubin Miasto	8731	8002	16733
3.	Gubin Gmina	3686	3701	7387
4.	Gmina Bobrowice	1665	1641	3306
5.	Gmina Bytnica	1361	1337	2698
6.	Gmina Dąbie	2515	2589	5104
7.	Gmina Maszewo	1434	1496	2930

III. Diagnoza obszaru objętego programem.

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego Polaków jest rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych, rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym także związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych – alkoholu, narkotyków, leków.

Powiat Krośnieński nie dysponuje stacjonarnymi zakładami psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Korzysta w tym zakresie z zaplecza, jakie funkcjonuje na terenie województwa lubuskiego.

Zgodnie z wykazem placówek realizujących świadczenia opieki zdrowotnej w ramach zawartych umów z LOW NFZ osoby z zaburzeniami psychicznymi w powiecie krośnieńskim mogą uzyskać wsparcie w następujących placówkach:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii „Horyzont Bis” – Poradnia Zdrowia Psychicznego dla dorosłych;
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Specjalistyczna Przychodnia Lekarska „Medyk” – Poradnia Zdrowia Psychicznego dla dorosłych;
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii „Horyzont Bis” – Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholi;
4. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Specjalistyczna Przychodnia Lekarska „Medyk” - Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholi;
5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii „Horyzont Bis” – Poradnia Psychologiczna;
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii „Horyzont Bis” – świadczenia dzienne terapii uzależnień od alkoholu;

7. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze.

Tab. Nr 2 Liczba udzielonych usług opiekuńczo-leczniczych mieszkańcom Powiatu Krośnieńskiego (Dane NFZ)

Rodzaj leczenia	Zakres leczenia	Rok 2010			Rok 2011		
		ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiet	Mężczyźni
ambulatoryjne	Świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych	1 706	808	898	1856	841	1015
ambulatoryjne	Świadczenia zdrowia psychicznego dla dzieci	36	25	11	30	21	9
ambulatoryjne	Leczenie nerwic	9	6	3	13	8	5
ambulatoryjne	Leczenie uzależnień	10	8	2	58	44	14
ambulatoryjne	Świadczenia terapii uzależnień od alkoholu dla dzieci i młodzieży	1	1	0	0	0	0
ambulatoryjne	Świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu	421	314	107	608	425	183
ambulatoryjne	Świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol	34	18	16	25	16	9
ambulatoryjne	Świadczenia psychologiczne	109	36	73	305	119	186
ambulatoryjne	Świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych	10	2	8	7	1	6
ambulatoryjne	Świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych	4	2	2	8	5	3
ambulatoryjne	Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od alkoholu	26	24	2	37	30	7
ambulatoryjne	Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych	0	0	0	1	1	0
ambulatoryjne	Leczenie środowiskowe (domowe)	1	0	1	2	0	2
stacjonarne	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	182	100	82	182	102	80
stacjonarne	Świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży	24	18	6	14	10	4
stacjonarne	Świadczenia rehabilitacji psychiatrycznej	1	1	0	0	0	0
stacjonarne	Leczenie zaburzeń nerwicowych dla dorosłych	2	2	0	5	2	3
stacjonarne	Świadczenia psychogeriatryczne	35	8	27	16	5	11
stacjonarne	Leczenie uzależnień, w tym świadczenia terapii uzależnień od alkoholu	59	46	13	85	63	22
stacjonarne	Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji)	124	116	8	85	74	11
stacjonarne	Krótkoterminowe świadczenia terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych	7	5	2	7	5	2
stacjonarne	Świadczenia rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	4	2	2	8	5	3
stacjonarne	Świadczenia w izbie przyjęć szpitala (ryczałt dobowy)	44	29	15	33	26	7
stacjonarne	Świadczenia opiekuńczo-lecznicze psychiatryczne dla dorosłych	21	12	9	20	13	7

Nieznacznie wzrasta liczba osób korzystających z różnego rodzaju wsparcia. Obecnie na terenie Powiatu Krośnieńskiego funkcjonują dwie niepubliczne poradnie zdrowia psychicznego.

Tab. Nr 3 Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi leczonych w poradniach na terenie Powiatu Krośnieńskiego

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii „Horyzont Bis”							
L.p.	Rodzaj poradni	2010			2011		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
1.	Stacjonarny oddział leczenia uzależnień	10	13	23	18	50	68
2.	Dzienny oddział terapii uzależnień	2	23	25	7	23	30
3.	Poradnia zdrowia psychicznego	266	198	464	309	175	484
4.	Poradnia psychologiczna	75	17	92	94	35	129
5.	Poradnia alkoholowa	62	189	251	33	143	176
6.	Poradnia uzależnień	1	6	7	7	20	27
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Specjalistyczna Przychodnia Lekarska „Medyk”							
1.	Poradnia Zdrowia Psychicznego	365	262	627	321	265	586
2.	Poradnia uzależnień od alkoholu	24	57	81	29	64	93

Mieszkańcy naszego Powiatu z zaburzeniami psychicznymi leczeni są przede wszystkim w dwóch placówkach stacjonarnych w Samodzielnym Publicznym Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie chorych w Międzyrzeczu i Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciburzu.

Tab. Nr 4 Liczba osób hospitalizowanych ww szpitalach.

Samodzielny Publiczny Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu				
L.p.	Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
1.	2010	14	27	41
2.	2011	16	29	45
Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciburzu				
Rok 2010				
1.	Całodobowy oddział psychogeriatryczny	27	8	35
2.	Całodobowy oddział leczenia zespołów abstynenckich po substancjach psychoaktywnych	4	9	13
3.	Całodobowy oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych	5	111	116
4.	Hotel dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych	0	1	1

5.	Całodobowy oddział rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	0	1	1
6.	Całodobowy oddział terapii uzależnienia od alkoholu	6	26	32
7.	Całodobowy oddział terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych	2	6	8
8.	Zakład opiekuńczo-leczniczy	14	13	27
9.	Całodobowy oddział psychiatryczny	60	84	144
Rok 2011				
1.	Całodobowy oddział psychogeriatryczny	13	4	17
2.	Całodobowy oddział leczenia zespołów abstynenckich po substancjach psychoaktywnych	1	11	12
3.	Całodobowy oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych	7	59	66
4.	Hotel dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych	0	1	1
5.	Całodobowy oddział rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	0	3	3
6.	Całodobowy oddział terapii uzależnienia od alkoholu	8	14	22
7.	Całodobowy oddział terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych	1	5	6
8.	Zakład opiekuńczo-leczniczy	12	13	25
9.	Całodobowy oddział psychiatryczny	66	78	144

Istotnym elementem systemu wsparcia jest orzecznictwo określające rodzaj i stopień niepełnosprawności oraz wskazujące kierunki działania istotne dla łagodzenia skutków stwierdzonej niepełnosprawności. Realizowane jest ono przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Zielonej Górze. Zespół wydaje corocznie ok. 1100 orzeczeń, z czego ok. 130 orzeczeń stwierdzających niepełnosprawność z powodów zaburzeń psychicznych.

Tab. Nr 5 Liczba orzeczeń o niepełnosprawności z powodu zaburzeń psychicznych wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Zielonej Górze (dane z PZ ds. ON w Zielonej Górze)

L.p.	Wiek osoby niepełnosprawnej	Symbol/przyczyna niepełnosprawności	2010		ogółem	2011		ogółem
			Kobiety	Mężczyźni		Kobiety	Mężczyźni	
1.	Poniżej 16 roku życia	01-U	2	10	12	3	8	11

2.	Poniżej 16 roku życia	02-P	2	4	6	0	0	0
3.	Po 16 roku życia	01-U	18	19	37	11	13	24
4.	Po 16 roku życia	02-P	49	47	96	34	35	69

Osoby niepełnosprawne, po uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności ze wskazaniem do terapii zajęciowej, mogą uczestniczyć w zajęciach w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim (41 miejsc) i Gubinie (25 miejsc). Ponadto na terenie Powiatu Krośnieńskiego są dwa Ośrodki Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi – w Krośnie Odrzańskim 35 miejsc i w Gubinie 25 miejsc. Oprócz zdiagnozowania możliwości rozwojowych, uczą się podstawowych czynności z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, aby móc samodzielnie podjąć zatrudnienie również na otwartym rynku pracy. Zarówno Warsztaty Terapii Zajęciowej i Powiatowy Ośrodek Wsparcia „Integracja” corocznie prowadzą wiele działań środowiskowych o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym, profilaktycznym i integracyjnym.

Osobom z zaburzeniami psychicznymi w znalezieniu zatrudnienia udziela pomocy i wsparcia Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie Odrzańskim i w Gubinie.

Tab. Nr 6 Ewidencja osób z zaburzeniami psychicznymi zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy

l.p.	Zarejestrowani w PUP	2010			2011		
		Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1.	Osoby bezrobotne z zaburzeniami psychicznymi	35	6	29	29	10	19
2.	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu z zaburzeniami psychicznymi	2	2	0	4	3	1

Istotnym elementem wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi jest system edukacji przygotowany do pracy z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami psychicznymi oraz z ich rodzicami prowadzony przez Zespół Szkół Specjalnych w Krośnie Odrzańskim i w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Gubinie. Edukacja jest prowadzona na szczeblu podstawowym i gimnazjalnym oraz ponadgimnazjalnym – przysposabiająca do zawodu.

Tab. Nr 7 Liczba uczniów z zaburzeniami psychicznymi w roku szkolnym 2011/2012

L.p.	Profil klasy	Rodzaj niepełnosprawności	ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1.	gimnazjum	Upośledzenie umysłowe w st. umiarkowanym	2	1	1
2.	gimnazjum	Upośledzenie umysłowe w st. lekkim	1	1	0
3.	Szkoła podstawowa	Upośledzenie umysłowe w st. lekkim	1	0	1

Ważne miejsce w oświatowym systemie wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi zajmują Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Krośnie Odrzańskim i Gubinie, które oprócz wielu innych zadań zajmują się również pomocą dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzinom.

Tab. Nr 8 Ilość wydanych orzeczeń (dane z PPP w Gubinie)

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gubinie							
l.p.	Rodzaj schorzenia	2011			2012		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
1	Nadpobudliwość psychoruchowa	0	1	1	3	9	12
2.	Zaburzenia aktywności i uwagi	0	7	7	0	0	0
3.	ADHD ze stanami dysforii	0	5	5	0	0	0
4.	Zaburzenia opozycyjno-buntownicze	0	6	6	0	0	0
5.	Depresja z objawami psychotycznymi	0	7	7	0	9	9
6.	Zaburzenia zachowania	0	0	0	0	3	3
7.	Zaburzenia lękowo-depresyjne	0	0	0	0	6	6
8.	Upośledzenia umysłowe	20	36	56	6	32	38

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krośnie Odrzańskim na przełomie lat 2011 i 2012 wydała 8 opinii dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto poradnia prowadzi dla dzieci i młodzieży z podejrzeniem lub diagnozą zaburzeń psychicznych zajęcia socjoterapeutyczne w różnych grupach wiekowych i terapię indywidualną.

Kolejnym istotnym obszarem powiatowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest pomoc społeczna. W jej ramach, obok wskazanych Warsztatów Terapii

Zajęciowej Krośnie Odrzańskim i Gubinie, Powiatowego Ośrodka Wsparcia „Integracja” w Krośnie Odrzańskim i Gubinie działa Dom Pomocy Społecznej w Szczawnie, ośrodki pomocy społecznej w 7 gminach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim oraz organizacje pozarządowe.

Specjalistyczną placówką, zapewniającą całodobową pomoc osobom przewlekle psychicznie chorym jest Dom Pomocy Społecznej w Szczawnie. Dysponuje on 99 miejscami. 12 mężczyzn pochodzi z terenu Powiatu Krośnieńskiego a 87 z innych powiatów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim prowadzi szereg działań adresowanych do środowisk osób z zaburzeniami psychicznymi. Jednym z nich jest prowadzenie nieodpłatnego, specjalistycznego poradnictwa w Punkcie Wsparcia Rodzin przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim. Udziela dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych osobom niepełnosprawnym, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Tab. Nr 9 Liczba i wysokość dofinansowań dla osób z zaburzeniami psychicznymi udzielonych przez PCPR w Krośnie Odrz.

L.p.	Rodzaj zadania	Rok	Liczba dofinansowań	Kwota dofinansowań
1.	Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych	2011	1	15 428
2.	Dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	2010	16	5 981,59
		2011	35	39 263,38
3.	Dofinansowanie do kosztów uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	2010	48	52 117
		2011	26	31 385

IV. Opis Programu

Cele główne Programu

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cele szczegółowe Programu

1. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.
2. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

4. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.
5. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.
6. Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.
7. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.
8. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

Koordinator Programu

Koordinatorem programu będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim.

Realizatorzy Programu

Program ma charakter otwarty. Do jego realizacji mogą włączyć się podmioty realizujące statutowe zadania w zakresie zdrowia psychicznego. Swoją udział w realizacji zadań Programu dotychczas zadeklarowali:

1. Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim.
2. Powiatowy Ośrodek Wsparcia „Integracja”
3. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim
4. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gubinie
5. Dom Pomocy Społecznej w Szczawnie
6. Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie Odrzańskim,
7. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Krośnie Odrzańskim,
8. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Gubinie

Źródła finansowania programu

1. Własne powiatu,
2. Własne realizatorów programu,
3. Narodowy Fundusz Zdrowia,
4. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
5. Europejski Fundusz Społeczny,
6. Fundusz Pracy
7. Środki budżetu państwa przeznaczone na realizację NPOZP na lata 2011 – 2015.
8. Inne

Sprawozdawczość

Podmioty realizujące Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego będą przysyłały do Starostwa Powiatowego w Krośnie Odrzańskim w terminie do końca marca sprawozdania z realizacji programu w roku poprzednim.

V. Harmonogram realizacji zadań

1. Cel główny Programu: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cel szczegółowy 1.1.: Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące
Opracowanie lokalnych programów promocji zdrowia psychicznego	Opracowanie Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.	2013	Zespół koordynujący realizację PPOZP	Przygotowany program
Realizacja lokalnych programów promocji zdrowia psychicznego	Realizacja Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.	Realizacja ciągła	Realizatorzy PPOZP	Zrealizowane działania w ramach Programu
Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego .	<ul style="list-style-type: none"> - Wypracowanie zasad współpracy ze szkołami w celu zapobiegania potencjalnym zagrożeniom wynikającym z kryzysu psychologicznego - Prowadzenie spotkań, informacyjnych i punktów konsultacyjnych dla rodziców i nauczycieli na terenie placówek oświatowych. - Rozpowszechnianie informacji na temat istoty zaburzeń psychicznych, stereotypów i fałszywych opinii dotyczących osób cierpiących na zaburzenia psychiczne. - Promowanie informacji na temat zaburzeń psychicznych, stereotypów i fałszywych opinii dotyczących osób cierpiących na zaburzenia psychiczne, przekazywanie informacji o dostępnych formach pomocy kierowanych szczególnie do mieszkańców wsi. 	Realizacja ciągła	<p>PCPR</p> <p>POW "Integracja"</p> <p>Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna</p>	<p>Liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów, treningów, spotkań</p> <p>Liczba osób objętych wsparciem.</p> <p>Konferencja w 2013 r. dot. Upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego</p>

Cel szczegółowy 1.2.: Zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni za realizację	Wskaźniki monitorujące
Opracowanie programów zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym	<p>Uzupełnienie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie o działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi</p>	2013 - 2014	PCPR w Krośnie Odrz.	Zaktualizowany program.
Realizacja programów zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym	<p>☐ Prowadzenie programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie (program obejmuje 60 godz. zajęć korekcyjno – edukacyjnych w formie warsztatów i indywidualnych konsultacji dla grupy 8-15 osób – sprawców przemocy w rodzinie. Ilość grup będzie uzależniona od potrzeb społecznych mieszkańców powiatu).</p> <p>☐ Prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.</p> <p>☐ Prowadzenie terapii ofiar przemocy w rodzinie (zadanie realizowane poprzez spotkania indywidualne z pracownikami PCPR w zależności od potrzeb indywidualnych ofiar przemocy. Specjaliści: psychologowie, pedagog oraz prawnik).</p> <p>☐ Udzielanie schronienia w hostelu ofiarom przemocy domowej.</p> <p>☐ Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie (wydrukowanie ulotek, plakatów, kalendarzy i rozpragowanie ich wśród mieszkańców powiatu).</p> <p>☐ Udzielanie pomocy psychologicznej</p>	Realizacja ciągła	<p>PCPR w Krośnie Odrz.</p> <p>Organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy społecznej.</p>	<p>Liczba osób objętych wsparciem</p> <p>Liczba udzielonych porad</p> <p>Liczba przeprowadzonych konsultacji</p>

	i prawnej – indywidualne, grupowe, małżeńskie oraz rodzinne. Oferta Punktu skierowana jest do całej rodziny	
□ Szkolenie kadry pracowników powiatowych instytucji pomocy społecznej celu systematycznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie terapii osób z zaburzeniami psychicznymi.		Termin realizacji uzależniony od możliwości finansowych Realizacja ciągła
		Liczba zatrudnionych specjalistów Liczba przeszkolonych pracowników

Cel szczegółowy 1.3.: Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące
Realizacja lokalnych działań i programów informacyjno – edukacyjnych sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji przeciwdziałających dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi	<p>Forma realizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zadań w zakresie organizacji i wspierania lokalnych imprez integracyjnych kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych wspierających aktywność osób niepełnosprawnych. - Akcje informacyjne promujące i upowszechniające zdrowie psychiczne m.in. udział w kampanii „Schizofrenia – otwórzcie drzwi”, artykuły w prasie lokalnej, internet. - Wspieranie i organizacja występów artystycznych osób z zaburzeniami psychicznymi podczas powiatowych uroczystości. - Wspieranie organizacji sprzedaży prac uczniów SOSW i uczestników WTZ m.in. z okazji przypadających Świąt, aukcje charytatywne. 	Realizacja ciągła	PCPR POW „Integracja” WTZ DPS Organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy społecznej.	Liczba osób objętych wsparciem Liczba przeprowadzonych działań

Cel szczegółowy 1.4.: Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące
<p>Tworzenie lokalnych grup kryzysowej pomocy oferujących poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu</p>	<p>- Utworzenie na bazie Ośrodka Interwencji Kryzysowej – lokalnej grupy pomocy kryzysowej. Zwiększenie zakresu oferowanej obecnie pomocy przez pracowników OIK i PCPR o udzielanie pomocy ofiarom przemocy, katastrof i klęsk żywiołowych oraz w innych stanach kryzysu zagrażających zdrowiu psychicznemu - Utworzenie zespołu interdyscyplinarnego skierowanego na pomoc młodzieży z zaburzeniami emocjonalnymi związanymi z okresem dojrzewania (np. w próbach samobójczych) - Nawiązanie współpracy z lekarzem psychiatrą. .-Utworzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci z zaburzeniami emocjonalnymi</p>	<p>Terminy uzależnione od aktualnych możliwości finansowych i lokalowych Realizacja ciągła</p>	<p>PCPR Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna</p>	<p>Utworzona grupa pomocy kryzysowej. Liczba miejsc hostelowych . Liczba osób objętych wsparciem. Liczba przeszkolonych osób.</p>

Cel główny 2: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cel szczegółowy 2.1.: Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Realizator	Wskaźniki monitorujące
Zwiększenie dostępności i zmniejszenie nierówności w dostępie do różnych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej	☐ Reaktywacja Poradni Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży (uwarunkowane uzyskaniem odpowiedniego kontraktu w NFZ).	2014	Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim	Otwarcie poradni. Ilość dzieci i młodzieży objętych wsparciem.
Integrowanie działalności placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej poprzez tworzenie lokalnego centrum zdrowia psychicznego	Utworzenie powiatowego centrum zdrowia psychicznego zapewniającego mieszkańcom powiatu kompleksową, środowiskową opiekę w zakresie zdrowia psychicznego.	2015	Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim	Uruchomienie centrum zdrowia psychicznego.

Cel szczegółowy 2.2.: Upowszechnianie różnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Realizator	Wskaźniki monitorujące
Realizacja lokalnego programu poszerzania, różnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	☐ Prowadzenie 2 warsztatów terapii zajęciowej dla mieszkańców powiatu. ☐ Prowadzenie punktu wsparcia dla rodzin ☐ Prowadzenie Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Integracja” Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Szczawnie	Realizacja ciągła	PCPR WTZ	Liczba osób objętych wsparciem Liczba udzielonych porad
		Realizacja ciągła	PCPR POW „Integracja” DPS	Liczba osób objętych wsparciem

Cel szczegółowy 2.3.: Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Realizator	Wskaźniki monitorujące
<p>Realizacja różnicowanych form wspierania zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi</p>	<p>☐ Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie ich aktywizacji zawodowej.</p> <p>☐ Przeprowadzenie w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi kampanii informacyjnej dotyczącej różnicowanych form aktywizacji zawodowej w celu zwiększenia ich aktywności zawodowej na rynku pracy.</p>	<p>Realizacja ciągła</p>	<p>PCPR PUP w Krośnie Odrzańskim POW „Integracja” WTZ</p>	<p>Liczba osób objętych wsparciem</p>
<p>Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacji i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi</p>	<p>☐ Informowanie przez pracowników służb zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi o możliwościach skorzystania ze szkoleń indywidualnych w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych oraz ewentualna ich realizacja.</p> <p>Aktywizowanie przez pracowników służb zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi do korzystania z poradnictwa zawodowego. W przypadku zainteresowania ze strony tych osób zajęciami aktywizacyjnymi możliwość zorganizowania warsztatów.</p>	<p>Realizacja ciągła</p>	<p>PUP w Krośnie Odrzańskim PCPR POW „Integracja” Warsztaty Terapii Zajęciowej</p>	<p>Liczba osób objętych wsparciem</p>
<p>Prowadzenie kampanii</p>		<p>Realizacja</p>	<p>PUP</p>	<p>Liczba wizyt u pracodawców</p>

szkoleniowo – informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi	Promowanie zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez: a) informacje udzielane przez pośredników pracy podczas wizyt u pracodawców o korzyściach wynikających z zatrudnienia tych osób, b) W przypadku zainteresowania ze strony pracodawców zatrudnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi zorganizowanie spotkań na temat celów i zadań programu oraz jego promocji i upowszechniania.	ciągła	POW "Integracja" Warsztaty Terapii Zajęciowej	Liczba uczestników kampanii
---	---	--------	--	-----------------------------

Cel szczegółowy 2.4.: Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Realizator	Wskaźniki monitorujące
Realizacja, koordynowanie i monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego	Bieżąca realizacja, koordynowanie i monitorowanie Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.	Realizacja ciągła	Realizatorzy	Coroczne sprawozdanie z realizacji programu
Przygotowanie i aktualizacja przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Przygotowanie, dystrybucja i późniejsza aktualizacja informatora.	2013 - 2015	Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim PCPR	Przygotowany przewodnik

VI. PODSUMOWANIE

Osoby z zaburzeniami psychicznymi są szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym. Z powodu specyfiki swojego schorzenia mają ogromne trudności w samodzielnym funkcjonowaniu w społeczeństwie, pełnieniu ról społecznych oraz integracji społecznej. Taka sytuacja powoduje spadek aktywności społecznej, pogłębiającą się izolację, wzrost uzależnienia od opiekunów, a w rezultacie obniżenie jakości życia tych osób. Osoby z zaburzeniami psychicznymi są bardzo często spychane na margines życia społecznego. Przyjęte w Programie działania mają zapewnić takim osobom dostęp do różnorodnych form wsparcia.

Program ściśle koresponduje z koncepcjami zawartymi w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011 – 2015. Wpisuje się również w cele Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krośnieńskim.

W programie położono główny nacisk na zadania z zakresu promocji zdrowia zaburzeń psychicznych oraz budowanie partnerstwa pomiędzy wszystkimi podmiotami realizującymi program.

Program jest dokumentem otwartym, który będzie ewaluował w miarę realizacji zadań i nawiązywania współpracy z jednostkami opieki zdrowotnej, pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi.